

Uchwała nr
Rady Miejskiej w Szczepieszynie
z dnia 2026 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028

Na podstawie z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), Rada Miejska uchwala, co następuje:

§1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szczepieszyna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Mateusz Sarnat

adwokat

Uzasadnienie
do projektu uchwały w sprawie uchwalenia
Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2026-2028

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 49) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Poprzedni Gminny Program Wspierania Rodziny przyjęty był na lata 2023-2025 i upłynął okres jego obowiązywania, dlatego więc konieczne jest podjęcie uchwały przyjmującej Program Wspierania Rodziny na nowy 3 - letni okres jego obowiązywania na lata 2026-2028.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Szczepieszynie
z dnia.....

**Gminny Program Wspierania Rodziny
na lata 2026 – 2028**

SPIS TREŚCI:

I.	<u>WPROWADZENIE</u>	str.3
II.	<u>UWARUNKOWANIA PRAWNE</u>	str.3
III.	<u>ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY</u>	str.4
IV.	<u>DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU</u>	str.6
V.	<u>ANALIZA SWOT</u>	str.9
VI.	<u>ADRESACI PRPGRAMU</u>	str.11
VII.	<u>CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE</u>	str.12
VIII.	<u>OCZEKIWANE REZULTATY</u>	str.13
IX.	<u>REALIZATORZY PROGRAMU</u>	str.14
X.	<u>ZADANIA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY</u>	str.16
XI.	<u>ŹRÓDŁA FINANSOWANIA</u>	str.19
XII.	<u>MINOTORING I EWALUACJA PROGRAMY</u>	str.19

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina wpływa na dziecko, przekazując mu system wartości i tradycje.

Zmiany społeczne i gospodarcze przynoszą zarówno skutki pozytywne, jak i negatywne, które mogą prowadzić do destabilizacji rodziny. Problemy takie jak choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych czy wypadki losowe dezorganizują życie rodzinne. Działania służb i instytucji wspierających rodzinę powinny być zintegrowane, gdyż problemy rodzinne mają charakter złożony i wymagają współpracy interdyscyplinarnej. Różnorodne formy wsparcia dla rodzin problemowych należy doceniać i ciągle doskonalić. Zamiast zastępować rodzinę w wypełnianiu jej funkcji, należy ją wspierać i wspomagać w celu przywrócenia prawidłowego funkcjonowania. Wsparcie powinno być wczesne i profilaktyczne, oparte na zasadzie pomocniczości oraz realizowane z aktywnym udziałem rodziny.

Praca z rodziną powinna być prowadzona przez wykwalifikowaną kadrę w sposób kompleksowy i obiektywny. System wsparcia obejmuje zarówno rodziny biologiczne, jak i zastępcze. W przypadku konieczności umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej celem pracy z rodziną biologiczną jest jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające utrzymanie pełnej rodziny mają również znaczenie społeczne i ekonomiczne, przyczyniając się do obniżenia kosztów związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026–2028 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i stanowi strategiczny dokument Gminy Szczecbrzeszyn mający na celu budowanie spójnego systemu pomocy rodzinie przy wykorzystaniu zasobów gminnych.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wynika z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy

zastępczej i stanowi zadanie własne gminy. Opracowanie programu oraz jego wdrażanie realizowane jest w oparciu o następujące przepisy prawne:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
7. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
8. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
9. Ustawa z dnia 1 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
10. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
11. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA:

- a) Profilaktyka – wspieranie rodziny
- b) Asystent rodziny
- c) Placówki wsparcia dziennego
- d) Rodziny wspierające
- e) Współpraca z innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

POWIAT:

- a) Piecza zastępcza i instytucjonalna
- b) Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej
- c) Adopcje

- d) Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka
- e) Placówki opiekuńczo – wychowawcze
- f) Usamodzielnienie
- g) Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator)
- h) Rodziny pomocnicze

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Koniec pracy z rodziną ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi wydatki na pobyt dziecka w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IV. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Na dzień 31 grudnia 2025 r. gminę Szczepieszyn zamieszkiwało 10 454 mieszkańców. W tym samym okresie Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepieszynie objął wsparciem 324 rodziny, co stanowiło 639 osób w tych rodzinach.

Dane te wskazują na istnienie grupy rodzin wymagających wsparcia ze strony systemu pomocy społecznej, w szczególności w zakresie przeciwdziałania trudnościom opiekuńczo-wychowawczym oraz wzmacniania funkcji rodziny.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, na gminie spoczywa obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc ta udzielana jest w szczególności z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W wielu rodzinach objętych wsparciem jednocześnie występowało kilka przyczyn trudnej sytuacji życiowej, co wskazuje na potrzebę podejmowania kompleksowych i skoordynowanych działań pomocowych.

Pełne zestawienie środowisk objętych pomocą według powodów przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1 Liczba środowisk objętych pomocą społeczną (według powodów) w 2025 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	152	244
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	40	167
w tym : Wielodzietność	15	77
Bezrobocie	106	244
Niepełnosprawność	68	100
Długotrwała choroba	42	66
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	42	141
– rodziny niepełne	26	76
– rodziny wielodzietne	8	38
Przemoc domowa	1	2
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0

Alkoholizm	6	8
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	9
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0
Zdarzenie losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	2	7
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z OPS w Szczepieszyinie, rok 2025.

Analiza danych wskazuje, że ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność oraz długotrwała choroba stanowią jedne z dominujących przyczyn korzystania z pomocy społecznej. Jednocześnie należy podkreślić, że w wielu rodzinach występuje kumulacja problemów, co znacząco zwiększa ryzyko wystąpienia trudności opiekuńczo-wychowawczych i uzasadnia konieczność prowadzenia zintegrowanych działań wspierających rodzinę.

Tabela 2 Liczba wdrożonych oraz zakończonych procedur „Niebieska Karta” w rodzinach w latach 2023 - 2025

Rok	Liczba wdrożonych niebieskich kart	Liczba zakończonych niebieskich kart
2023	20	17
2024	16	16
2025	19	10

Źródło: Opracowano na podstawie danych z OPS w Szczepieszyinie.

Dane zawarte w Tabeli 2 wskazują, że w latach 2023–2025 liczba wdrażanych procedur „Niebieska Karta” w gminie Szczepieszyin utrzymuje się na zbliżonym poziomie, co świadczy o stałej skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.

Przedstawione dane potwierdzają zasadność kontynuowania i wzmacniania działań profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających rodziny zagrożone przemocą domową, w tym pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, asystentów rodziny oraz działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepieszyinie we współpracy z Policją i innymi instytucjami.

Tabela 3. Wykaz dzieci z terenu Gminy Szczepieszyn umieszczonych w pieczy zastępczej oraz odpłatność za pobyt

Rok	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej/placówce opiekuńczo - wychowawczej	Kwota odpłatności w zł
2023	4	53 055,29
2024	5	61 394,68
2025	6	70 772,41

Źródło: opracowano na podstawie danych OPS w Szczepieszynie.

Dane przedstawione w tabeli 3 wskazują na wzrost liczby dzieci z terenu Gminy Szczepieszyn umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2023–2025 – z 4 dzieci w 2023 roku do 6 dzieci w 2025 roku. Jednocześnie systematycznie zwiększała się kwota odpłatności ponoszona przez gminę, która wzrosła z 53 055,29 zł do 70 772,41 zł.

Przedstawione dane wskazują na rosnące obciążenie finansowe budżetu gminy związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej. Sytuacja ta potwierdza zasadność podejmowania dalszych działań profilaktycznych oraz wzmacniania systemu wsparcia rodzin, w szczególności poprzez pracę z rodziną biologiczną i realizację działań asystenta rodziny, których celem jest zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz skracanie czasu ich pobytu poza rodziną naturalną.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wspieranie rodzin, w tym m.in. poprzez asystenta rodziny.

Tabela 4. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2023 – 2025

Rok	Liczba rodzin objęta wsparciem	Liczba dzieci
2023	12	29
2024	11	22
2025	15	33

Źródło: opracowano na podstawie danych OPS w Szczepieszynie.

Dane zawarte w Tabeli 4 wskazują, że w latach 2023–2025 wsparciem asystenta rodziny obejmowano corocznie od 11 do 15 rodzin z terenu gminy Szczepieszyn. Najmniejszą liczbę rodzin objętych wsparciem odnotowano w 2024 r. (11 rodzin), natomiast w 2025 r. nastąpił wzrost do 15 rodzin. Jednocześnie zmieniała się liczba dzieci objętych wsparciem w ramach pracy asystenta rodziny. W 2023 r. pomocą objęto 29 dzieci, w 2024 r. – 22 dzieci, natomiast

w 2025 r. liczba ta wzrosła do 33. Zróżnicowanie danych w poszczególnych latach wskazuje na zmienną skalę potrzeb rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Przedstawione dane potwierdzają zasadność utrzymania oraz wzmacniania działań w zakresie pracy asystenta rodziny jako jednej z kluczowych form wsparcia rodzin zagrożonych kryzysem, realizowanej w celu poprawy funkcjonowania rodzin oraz zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepieszynie zatrudnia jednego asystenta rodziny oraz pozyskuje na realizację tego zadania dofinansowanie z budżetu państwa w ramach programu resortowego „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, natomiast pozostałe koszty pokrywane są ze środków własnych Gminy.

V. ANALIZA SWOT

Opracowana diagnoza oraz potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, określającej mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w gminie Szczepieszyn. Analiza opiera się na doświadczeniu pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczepieszynie, danych z realizowanych programów oraz znajomości problemów rodzin objętych wsparciem.

MOCNE STRONY:

1. Obowiązujące akty prawne, programy i strategie wspierające rodzinę, w tym realizacja standardów określonych w art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Zwiększenie kompetencji kadry odpowiedzialnej za wspieranie rodzin, w tym pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i placówek oświatowych.
3. Zatrudnienie asystenta rodziny (1 etat) i dostępność wsparcia dla rodzin w kryzysie.
4. Dobra współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę: służbą zdrowia, Policją, placówkami oświatowymi, Sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.
5. Dostępność wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dla rodzin oraz osób dorosłych i dzieci.
6. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.
7. Znajomość problemów społecznych oraz funkcjonowanie służb profilaktycznych i wspierających rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym.

8. Zabezpieczenie środków budżetowych na realizację zadań w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

SŁABE STRONY:

1. Bierna postawa części rodzin wobec własnych problemów i niechęć do współpracy z instytucjami wsparcia.
2. Niska świadomość społeczna w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
3. Niewystarczająca liczba specjalistów pracy z rodziną w stosunku do potrzeb.
4. Problemy ekonomiczne rodzin.
5. Niska świadomość w pełnieniu ról opiekuńczo - wychowawczych.
6. Niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i inicjatywach integracyjnych.
7. Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w wykorzystaniu własnych zasobów do przezwycięzania kryzysów.
8. Brak rodzin wspierających, w tym zgodnie z art. 29 ustawy o wspieraniu rodziny.
9. Brak placówki wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin zagrożonych marginalizacją.
10. Brak lokali chronionych i mieszkań socjalnych, co ogranicza możliwości wsparcia rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

SZANSE:

1. Aktywność samorządu gminy w realizacji standardów określonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Edukacja rodziców, w tym rozwijanie kompetencji w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, bezradnością oraz zarządzania budżetem domowym.
3. Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę.
4. Realizacja programów rządowych oraz możliwość pozyskiwania funduszy unijnych na rozwój systemu wsparcia rodziny.
5. Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym.
6. Współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny w celu poprawy funkcjonowania rodziny i zmniejszenia ryzyka umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
7. Rozwój pracy socjalnej z rodzinami i dziećmi, w tym wsparcie w placówkach edukacyjnych i instytucjach pomocowych.
8. Możliwość dalszego podnoszenia kwalifikacji przez pracowników OPS.

ZAGROŻENIA:

1. Wielopokoleniowość rodzin korzystających z pomocy i złożoność problemów wychowawczych.
2. Wzrost kosztów utrzymania rodzin oraz ograniczone środki finansowe gminy.
3. Niskie kompetencje opiekuńczo - wychowawcze rodziców.
4. Występowanie zjawisk patologicznych, takich jak przemoc, agresja i uzależnienia od alkoholu.
5. Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży.
6. Osłabienie autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowych.
7. Przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dzieci na instytucje i podmioty zewnętrzne.
8. Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, postawy roszczeniowe, niechęć do współpracy.
9. Brak dostępnych mieszkań chronionych i socjalnych, ograniczający skuteczność działań wsparcia rodzin zagrożonych marginalizacją.

Ciągły monitoring spraw związanych z pomocą społeczną, znajomość występowania problemów i tematyki związanej z szeroko rozumianą polityką prorodzinną i społeczną pozwoliło na wyodrębnienie przedstawionych w analizie słabych i mocnych stron, jak również szans i zagrożeń.

Z analizy SWOT wynika, że posiadane zasoby powinny stanowić solidną podstawę do skutecznych działań w przyszłości i wyznaczają kierunki działań na kolejne lata.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w gminie Szczecbrzeszyn są w szczególności:

- rodziny niewydolne wychowawczo lub niezaradne życiowo,
- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem,
- rodziny doświadczające przemocy,
- dzieci i młodzież zagrożone niedostosowaniem społecznym,
- rodziny dotknięte długotrwałą chorobą lub niepełnosprawnością.

Program skierowany jest przede wszystkim do rodzin wychowujących dzieci na terenie gminy Szczecbrzeszyn, ze szczególnym uwzględnieniem:

- rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej,

- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
- rodzin, wobec których Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały jej pozbawione,
- rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.

Realizacja Programu odbywa się we współpracy z partnerami środowiska lokalnego, w tym z instytucjami państwowymi i samorządowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Wspólne działania mają na celu tworzenie warunków do skutecznego wsparcia rodzin oraz zapewnienie adekwatnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

VII. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

CEL GŁÓWNY:

Pomoc rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Diagnoza środowiska rodzinnego:

- Rozpoznawanie sytuacji rodzin na terenie gminy.
- Analiza przyczyn kryzysów i problemów występujących w rodzinach.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i rodzin:

- Zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia.
- Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”.
- Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w ramach programu „Stypendia szkolne”.
- Realizacja rządowego programu wspierającego rodziny wielodzietne („Karta Dużej Rodziny”).

3. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

- Ułatwienie dostępu do konsultacji specjalistycznych, w tym:
 - Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,

- Poradni Terapeutycznej,
 - Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnień.
 - Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin w ramach ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
 - Zapewnienie pomocy specjalistycznej dostosowanej do potrzeb rodziny.
 - Udzielanie wsparcia w formie pracy asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.
 - Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin poprzez współpracę służb i instytucji.
- 4. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej**
- Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.
 - Udział pracowników gminy i asystenta rodziny w spotkaniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.
 - Realizacja działań interdyscyplinarnych zapobiegających umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, w tym: pomoc socjalna, poradnictwo prawne i rodzinne.
- 5. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie istniejących problemów rodzinnych:**
- Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami i podejmowanie wspólnych działań profilaktycznych z udziałem instytucji lokalnych.
 - Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników socjalnych i asystentów rodziny poprzez udział w szkoleniach, warsztatach oraz konferencjach.

VIII. OCZEKIWANE REZULTATY

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w gminie Szczepleszyn pozwoli na osiągnięcie następujących rezultatów:

- a) Zwiększenie dostępności i skuteczności wsparcia rodzin** poprzez rozwój usług asystenta rodziny, poradnictwa specjalistycznego, działań profilaktycznych i edukacyjnych.
- b) Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym** oraz rodzin wymagających wsparcia poprzez podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów oraz zwiększenie ich umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

- c) **Wzmocnienie współpracy instytucji, organizacji pozarządowych i grup społecznych** działających na rzecz rodziny i dziecka, w celu skuteczniejszej koordynacji działań i wymiany informacji.
- d) **Umożliwienie dzieciom pozostania w środowisku zamieszkania**, poprzez wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych i minimalizowanie przypadków umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.
- e) **Reintegracja rodziny biologicznej** poprzez wspieranie powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny, przy zapewnieniu odpowiedniego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i socjalnego.
- f) **Podniesienie poziomu bezpieczeństwa socjalnego rodzin**, w tym zmniejszenie ryzyka przemocy, uzależnień i zagrożeń społecznych w środowisku rodzinnym.
- g) **Rozwój kompetencji dzieci i młodzieży**, w tym umiejętności społecznych, emocjonalnych i edukacyjnych, poprzez udział w działaniach profilaktycznych i edukacyjnych realizowanych w ramach programu.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w gminie Szczepieszyń realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepieszyń przy współudziale następujących podmiotów:

1. Urzędu Miejskiego w Szczepieszyń;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczepieszyń;
3. Punktu Konsultacyjnego w Szczepieszyń;
4. Zespołu Interdyscyplinarnego w Szczepieszyń;
5. Miejsko - Gminnej Biblioteki Publicznej w Szczepieszyń – realizacja działań edukacyjnych, informacyjnych i integracyjnych dla rodzin;
6. Miejsko Domu Kultury w Szczepieszyń – organizacja zajęć kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych dla dzieci i rodzin;
7. Komisariatu Policji w Szczepieszyń;
8. Sądu Rejonowego w Zamościu – III Wydział Rodzinny i Nieletnich;
9. Zespołu Kuratorskiego w Szczepieszyń (kuratorzy społeczni i zawodowi);
10. Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Szczepieszyń;
11. Placówek oświatowych (pedagodzy szkolni, psychologowie, terapeuci);
12. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu;
13. Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu;

14. Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie;

15. Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Szczepieszynie.

Wszystkie wymienione instytucje i podmioty współpracują ze sobą poprzez wymianę informacji o problemach rodzin oraz podejmowanie wspólnych działań w zakresie wsparcia rodzin zagrożonych trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi i wykluczeniem społecznym. Współpraca odbywa się w ramach procedur interdyscyplinarnych, w tym procedury „Niebieska Karta”, działań profilaktycznych, poradnictwa oraz działań edukacyjnych, terapeutycznych i integracyjnych.

X. ZADANIA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych programem w latach 2026-2028.

PROMOWANIE WARTOŚCI RODZINY					
LP.	Zadania	Termin realizacji	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Realizatorzy
1	Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnej mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji zwanych grupami wsparcia lub grupami samopomocowymi a także integracja międzypokoleniowa	2026-2028	Ilość imprez, uroczystości itp. Ilość uczestników	60 4 000	Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna, Miejski Dom Kultury, Placówki oświatowe
2	Działalność edukacyjno-informacyjna na rzecz promowania rodziny (konferencje, szkolenia, kursy, warsztaty, itp.)	2026-2028	Ilość zorganizowanych warsztatów Ilość uczestników	20 2 000	Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna, Miejski Dom Kultury, Placówki oświatowe

WSPIERANIE RODZINY W JEJ PRAWDŁOWYM FUNKCJONOWANIU					
1	Promowanie i wspieranie organizacji zajęć pozalekcyjnych	2026-2028	Ilość dzieci	400	Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna, Miejski Dom Kultury, Placówki oświatowe
2	Realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych, m.in. współfinansowanie wypoczynku	2026-2028	Ilość programów Ilość zorganizowanych form wypoczynku letniego i zimowego	10 5	Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej
3	Wspieranie rodziny w formie poradnictwa, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego	2026-2028	Ilość udzielonych porad	200	Placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej
4	Organizowanie i prowadzenie profesjonalnej pomocy doradczej, informacyjnej, terapeutycznej i socjalnej dla rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą domową	2026-2028	Ilość osób objętych wsparciem	30	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej
5	Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieska Karta”	2026-2028	Ilość wszczętych procedur „Niebieska Karta”. Ilość zakończonych procedur „Niebieska Karta”	19	Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

6	Zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	2026-2028	Ilość środowisk objętych wsparciem asystenta	15	Ośrodek Pomocy Społecznej
7	Utworzenie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego	2026-2028	Ilość dzieci objętych wsparciem	15	Gmina Szczecbrzeszyn, Placówka Wsparcia Dziennego
ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ					
1	Wspieranie i finansowanie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych asystenta rodziny, poprzez udział w szkoleniach, warsztatach oraz konferencjach.	2026-2028	Ilość osób	1	Ośrodek Pomocy Społecznej
2	Finansowanie kosztów pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające	2026-2028	Ilość rodzin	1	Ośrodek Pomocy Społecznej
3	Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	2026-2028	Ilość szkoleń	1	Ośrodek Pomocy Społecznej
4	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	2026-2028	Ilość dzieci umieszczonych Koszty	6 215 000	Ośrodek Pomocy Społecznej
5	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	2026-2028	Ilość dzieci umieszczonych	0	Ośrodek Pomocy Społecznej

6	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka	2026-2028	Ilość dzieci umieszczonych	0	Ośrodek Pomocy Społecznej
7	Współfinansowanie pobytu dziecka w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej	2026-2028	Ilość dzieci umieszczonych	0	Ośrodek Pomocy Społecznej
8	Współfinansowanie pobytu dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	2026-2028	Ilość dzieci umieszczonych	0	Ośrodek Pomocy Społecznej
9	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	2026-2028	Ilość rodzin	15	Ośrodek Pomocy Społecznej

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Szczeczeszyn, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026–2028 jest dokumentem otwartym i długofalowym, podlegającym bieżącemu monitoringowi oraz okresowej ewaluacji, adekwatnie do rozpoznanych potrzeb rodzin. Koordynatorem realizacji, monitoringu i ewaluacji programu będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczeczeszynie, we współpracy z podmiotami realizującymi zadania z zakresu wspierania rodziny.

Monitoring polegać będzie na systematycznym pozyskiwaniu informacji i danych od

podmiotów realizujących poszczególne zadania programu, co umożliwi analizę zakresu podejmowanych działań oraz ocenę ich skuteczności. Wyniki monitoringu i ewaluacji stanowią będą podstawę do planowania dalszych działań oraz wprowadzania ewentualnych zmian w programie.

Program zakłada tworzenie warunków sprzyjających poprawie jakości życia rodzin z dziećmi poprzez działania o charakterze profilaktycznym, wzmacniające samodzielność rodzin oraz ich potencjał opiekuńczo-wychowawczy.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Burmistrz Szczecbrzeszyna do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.